

<b>Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Kielcach</b>	<b>Aneks</b>	Nr formularza: SOP-HLA-20/A-01
	<b>Podstawowe informacje dla dawców szpiku</b>	Nr dokumentu: związanego: SOP-HLA-20
		Data obowiązywania: 11.07.2011 r.
		Wersja 2
		Strona 1 z 2

### Podstawowe informacje dla dawców szpiku

Rekrutacja nowych dawców szpiku przebiega w następujący sposób:  
zgłaszająca się osoba wypełnia Ankiety Stanu Zdrowia Dawcy Szpiku oraz Kartę Zgłoszeniową Honorowego Dawcy Szpiku.

Następnie oddaje próbki krwi (ok. 10ml z żyły) w celu wykonania wstępnych badań antygenów HLA.

Do badań można być po małym, nietłustym posiłku.

Należy mieć przy sobie dowód osobisty.

Wymagane warunki: wiek 18-50 lat, dobry stan zdrowia.

Wymagana jest również odpowiedzialność w podejmowaniu decyzji: świadomy dawca – na takim, nam najbardziej zależy – z jednej strony pragnie pomóc osobom chorym, ale z drugiej strony sam rezygnuje z przystąpienia do Rejestru, jeżeli ewentualne oddanie szpiku wiązałoby się ze zwiększonym ryzykiem dla zdrowia przyszłego biorcy lub samego dawcy.

Rekrutacja trwa ok. 30 min.

W bazie danych Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa – Kielce gromadzimy dane immunogenetyczne dawców czyli wyniki badania antygenów HLA (wykonane z próbki krwi), które są anonimowo udostępniane ośrodkom poszukującym dawcę szpiku zgodnego w antygenach HLA dla konkretnego pacjenta.

Nie gromadzimy szpiku, który jest pobierany po dobraniu dawcy.

Gromadzimy natomiast – oprócz wyników badań, dane osobowe i adresowe dawców, które służą do kontaktu z dawcą.

Tylko niewielka część dawców zgłoszonych do Rejestru zostanie poproszona o oddanie szpiku dla chorego (konkretnie - Krwiotwórczych Komórek Macierzystych, które występują zarówno w szpiku kostnym jak i w krwi obwodowej), bowiem szansa na zgodność w antygenach HLA dwóch niespokrewnionych osób jest bardzo niska, wynosi nawet – jak 1:5000 - w przypadku rzadko występujących antygenów.

Dlatego dążymy do zgromadzenia jak największej bazy potencjalnych dawców szpiku, aby zwiększyć szansę znalezienia zdrowych osób, zgodnych w antygenach HLA z osobami chorymi.

Ewentualne oddanie szpiku jest honorowe, czyli bezpłatne.

Pobranie szpiku do transplantacji wykonywane jest od dobranych dawców po ich ostatecznej kwalifikacji lekarskiej, wykluczającej możliwość powikłania zdrowotnego, zarówno u osoby oddającej szpik jak i u biorcy.

Najczęściej stosowana metoda pobrania Krwiotwórczych Komórek

Macierzystych polega na użyciu separatora komórkowego w warunkach ambulatoryjnych, który z jednej żyły dawcy pobiera krew małymi porcjami, oddziela komórki macierzyste i zwraca pozostałą krew do drugiej żyły dawcy.

W tym zabiegu pobiera się ostatecznie ok. 200 ml preparatu komórek macierzystych. Zabieg trwa ok. 4 godz.

Pobranie KKM poprzedzone jest podaniem dawcy drogą domięśniową czynnika mobilizującego komórki macierzyste do „przejścia” ze szpiku do krwi obwodowej.

W szczególnych przypadkach dawca może zostać poproszony o oddanie szpiku poprzez nakłucie kości miednicy. Ten zabieg wykonuje się w warunkach szpitalnych, w znieczuleniu ogólnym.

Regeneracja zdrowego ustroju po oddaniu krwiotwórczych komórek macierzystych trwa od 2 do 4 tygodni.

Zdarza się, że dany dawca oddał szpik lub KKM więcej niż jeden raz w życiu - bez ujemnych konsekwencji dla własnego zdrowia.

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Kielcach	Aneks	Nr formularza: SOP-HLA-20/A-01
	Podstawowe informacje dla dawców szpiku	Nr dokumentu: związanego: SOP-HLA-20
		Data obowiązywania: 11.07.2011 r.
		Wersja 2
		Strona 2 z 2

**Podstawowe informacje dla potencjalnych dawców szpiku,  
dotyczące oddawania płytek krwi**

U chorych po przeszczepieniu komórek krwiotwórczych w trakcie leczenia często dochodzi do znacznego obniżenia liczby płytek krwi. Ta małopłytkowość stanowi bezpośrednie zagrożenie życia pacjentów wskutek krwawień. Wówczas konieczne staje się przetoczenie **Koncentratu Krwinek Płytkowych**. Jednakże po przetoczeniach koncentratów krwinek płytkowych od przypadkowych dawców u części chorych pojawiają się przeciwciała do antygenów HLA klasy I, które są obecne na płytkach krwi. Dalsze leczenie jest możliwe tylko przy użyciu płytek krwi od dawcy zgodnego w zakresie antygenów HLA. Potencjalni dawcy szpiku mają oznaczone te antygeny. Spośród nich - bez zbędnej zwłoki i dodatkowych badań, można wybrać dawcę koncentratu krwinek płytkowych, skutecznego w leczeniu śmiertelnie zagrożonego pacjenta z małopłytkowością. Dlatego apelujemy, byś – jako potencjalny dawca szpiku – wyraził/a zgodę na powiadomienie Cię o potrzebie oddania płytek krwi dla chorego z małopłytkowością. Pobranie płytek jest zabiegiem niebolesnym, zasadniczo nie różniącym się od oddania krwi. Wykonywane jest przy użyciu nowoczesnych separatorów komórkowych i polega na pobraniu małych porcji krwi żyłnej, oddzieleniu krwinek płytkowych i zwróceniu wszystkich pozostałych składników krwi do drugiej żyły. Zabieg trwa ok.35 min.